Universitatea "Emanuel" Oradea

Facultatea de Teologie Baptistă

SFINŢIREA

Secţia: Pastorală
Disciplina: Teologia Noului Testament
Profesor: Robert Yarbrough
Asistent: Paulian Petric
Student: Muntean Sorin

An universitar: 2000-2001

CUPRINS

1. Semnificaţia şi definirea termenului

2. Expresii ale termenului

3. Termenul în Vechiul Testament

4. Termenul în Noul Testament

5. Concluzii

1. Semnificaţia şi definirea termenului

Înţelesul generic al sfinţirii este acela de a desemna un statut de funcţionare normală. A sfinţi pe cineva sau ceva înseamnă a pune acea persoană sau lucru deoparte pentru funcţionarea intenţionată de către proiectant. În sens teologic, lucrurile sunt sfinţite când sunt folosite pentru scopul intenţionat de Dumnezeu; o fiinţă umană este sfinţită când trăieşte în acord cu planul şi scopul lui Dumnezeu.

Deşi sfinţirea este o lucrare a Duhului Sfânt (2Tes. 2:13), ea implică de asemenea şi un răspuns uman (vezi 2Cor7:1, Rom 6:19, 1Tes 4:7). Fiinţelor umane le este cerut să se sfinţească pe ele însele (Ex 13:2, 1Pet 3:15). Fiinţele umane nu se pot sfinţi singure, dar au şi ele un rol în acest proces. Sfinţirea devine deci un sinonim pentru încredere şi ascultare (Is 29:23). Un alt nume pentru această acţiune este consacrare sau dedicare.[1]

Doctrina sfinţirii este strâns legată de plinătatea (locuirea) Duhului Sfânt. O vedere larg acceptată este aceea conform căreia, dacă justificarea este termenul care desemnează începuturile vieţii creştine, atunci sfinţirea desemnează dezvoltarea acestei vieţi prin lucrarea internă a Duhului. Aceasta este însă o suprasimplificare a învăţăturii Noul Testament. De fapt, ideea sfinţirii este soteriologică, înainte de a fi un concept moral; ea este înainte de toate cultică. Sfinţirea nu este sinonimă cu creşterea spirituală.

[1] Elwell

Ceea ce este sfânt este dedicat lui Dumnezeu şi, într-un fel, aparţine lucrării lui Dumnezeu. Israel a rămas un popor sfânt (Rom 11:16), copiii din căsătorii mixte sunt sfinţi (1Cor 7:14), biserica ca şi întreg este sfântă (Ef 2:21).

Când o aplicăm la creştini, sfinţenia nu este în primul rând un concept etic, deşi ea include şi aspectul etic. Ea denotă înainte de toate un adevăr teologic conform căruia creştinii Îi aparţin lui Dumnezeu. Ei sunt poporul lui Dumnezeu. Aceasta este cea mai comună utilizare a termenului *hagios* de către Pavel în a-i descrie pe creştini drept sfinţi-poporul lui Dumnezeu. Mai mult decât atât, toţi credincioşii sunt văzuţi ca fiind deja sfinţiţi în Hristos. În acest sens, sfinţirea nu desemnează o creştere în comportamentul etic, ci un adevăr salvator.(1Cor 1:2, 30) Spălarea, sfinţirea, justificarea sunt elemente care au avut loc în trecut. Aici sfinţirea înseamnă includere în poporul pe care Dumnezeu îl pretinde ca fiind al lui. Sfinţirea constă nu într-o calitate morală particulară care a fost realizată, ci într-o relaţie particulară cu Dumnezeu care a fost dată.

Când este accentuat aspectul etic al sfinţirii, el este preocupat în primul rând cu puritatea. Opusul sfinţirii este necurăţia (*akatharsia,* 1Tes 4:7) sau profanul(Lev 10:10).

Sfinţirea este un eveniment trecut (indicativ), dar trebuie experimentat aici şi acum (imperativ).[2]

2. Expresii ale termenului

În Vechiul Testament, termenul este în primul rând unul tehnic, referindu-se la ritualul cultic. El semnifică atât *curăţire,* cât şi *consacrare.*[3] Principalele forme în care el apare sunt: *qodesh* (punere deoparte), *qadosh* (sfânt, Sfântul), *qadesh* (templu de prostituate), *miqdash* (locul sfînt, sanctuar), *qedesh*.[4] Rădăcina ❖♎❑ nu este probabil originală din ebraică, ci canaanită. Foarte apropiat este termenul ❒♒♐ (puritate). Termenul ❖♎❑ este legat de cult.

[2] Ladd, 563-565
[3] Ferguson, p613
[4] Archer, 786

În *Qal,* verbul este folosit cel mai frecvent pentru a descrie starea de consacrare efectuată de ritualul levitic (Ex. 29:21, 37; 30:29). În *Piel,* cuvântul se foloseşte în special pentru actul consacrării (Ex. 19:23), iar în *Nifal,* verbul poate avea conotaţia de a dovedi sfinţenia cuiva: Dumnezeu îşi dovedeşte sfinţenia judecând păcatul (Lev. 10:3, Num.20:13, Ez.28:22) sau prin credincioşia faţă de promisiunile Sale (Ez. 20:41, 28:25, 39:27).[5]

Substantivul denotă întotdeauna o stare şi nu o acţiune. El nu este găsit în Genesa, unde cultul nu joacă un rol semnificant, dar apare foarte frecvet în naraţiunile lui Moise. vd,qo-tm;d>a; (Ex 3:5, vezi şi Ios 5:15, Is 48:2, 52:1; Neem 11:1, 18); Situarea templului Is11:9, 56:7 yvid>q' rh; Templul însuşi, 1Cr 29:3, Is 64:10 vd,Qoh; tybel cf Ps 5:7, 79:1, 138:2 ^v.d>q'-lk;yh; Camerele Ez 42:13, 46:19 vd,Qoh; tAkv.l

În relaţie cu templul, termenul înseamnă mai mult sanctuar decât sfinţenie şi cu aceasta este făcută o distincţie între sanctuar (Ex 26:33, Lev 4:6 vd,Qoh; şi sfânta sfintelor (Ex 26:34, Nu 18:10- ~yvid'Q\h; vd,qo

Mai sunt numite sfinte: -ziua (Neem 10:32,Is 58:13-yvid>q' ~AyB

-Locul sfânt (Ex 16:23, Neem 9:14) vd,qo-tB;v, ^v.d>q' tB;v

-Jertfele, sacrificii (1Sam 21:5-7, cf Lev 22:12, 3:11) vd,qo ~x,l,

-Zeciuiala (Deut 26:13) vd,Qoh; yTir>[;B

Adjectivul vw)dq* este mult mai fluent decât substantivul, (vd#q)) putând fi folosit şi în afara lucrurilor sau persoanelor legate de cult, pentru persoane sau chiar Dumnezeu. El denotă ceea ce este intrinsec sacru sau care a fost admis în sfera sacrului prin ritul divin sau actul cultic.

Verbul vdq* este forma cea mai versatilă a rădăcinii; denotă expresia unei stări de sfinţenie (Is 5:16, aşezarea într-o stare de sfinţenie (Ez 36:23), declararea sfinţeniei (Ex 19:10), intrarea într-o stare de sfinţenie (Ios 3:5) sau de a fi dedicat. [6]

În Noul Testament, termenul apare de 265 de ori: adjectivul *hagios* (230 apariţii) verbul *hagiazo* (20 apariţii), şi substantivele *hagiasmos* (10 apariţii), *hagiotes* (2 apariţii) şi *hagiosune* (3 apariţii). [7]

---

[5] Archer, 787
[6] Kittel, p.89-90
[7] Grenz, 576

Hagios este folosit pentru a se referi la:

-sfinţenia lui Dumnezeu, văzută ca şi natura Sa intimă (Ap.4:8). Un Dumnezeu sfânt cheamă poporul Său la sfinţire (1Pt. 1:15-16; Mt. 6:9; Lc.11:12);

-Isus Hristos este prezentat câteodată ca fiind sfânt (Mc.1:24, Lc.1:35, Ioan 6:69, Fapte 3:14, Ap.3:7). El este mărturisit ca fiind Sfântul în Ioan 6:69. În Apocalipsa, El are aceleaşi predicate ale sfinţeniei şi adevărului ca Însuşi Dumnezeu;

-Duhul Sfânt este prezent la Luca şi accentuat în special la Pavel. Astfel, Biserica şi credincioşii reprezintă un templu sfânt locuit de Duhul Sfânt (Ef.2:21, 1Cor.6:19, Rom.15:16, 2Cor.13:13, 1Tes.4:8);

-sfinţenia *ekklesiei*; Ca şi popor sfânt, creştinii sunt chemaţi să fie sfinţi (1Pet.2:9, 1:16). Sfinţirea este realizată prin chemarea harului în Hristos (Rom.1:6, 1Cor.1:24, Fil.1:1) şi nu prin natură. Un popor sfânt are o moştenire sfântă (Ef.1:18, Col.1:12);

-viaţa sfântă a creştinului; creştinii trebuie să se ofere ca jertfe sfinte lui Dumnezeu (Rom.12:1), este accentuată puritatea (Mt.5:8), este autentificată sărutarea sfântă (1Cor.16:20), se acordă importanţă sfinţirii familiei (1Cor.7:14); Sfinţenia are şi un conţinut moral stând în opoziţie cu necurăţia (Fapte 10:14, Ef.5:5).

Verbul *hagiazo* înseamnă *a consacra, a sfinţi*. Lui Dumnezeu I se cere să-şi sfinţească Numele (Mt.6:9), Hristos se sfinţeşte pe Sine (Ioan 17:9) şi Bierica Sa (Ef.5:26). Pentru Pavel, noi suntem cei sfinţiţi (1Cor.1:2) şi aceasta este o stare (1Cor.6:11). Cei sfinţiţi au o moştenire (Fapte 20:32 şi trebuie să-L sfinţească pe Hristos în inimile lor (1Pet.3:15).

Hagiasmos este derivat din verb şi înseamnă sfinţire, apărând în Noul Testament doar în epistole. Doar o persoană divină poate sfinţi, astfel că sfinţirea divină precede orice proces al sfinţirii (cf.Ap.22:11). Sfinţirea este voia lui Dumnezeu (1Tes.4:3) şi îşi găseşte expresia în viaţă (4:4). Trupul trebuie să fie cedat pentru a fi sfinţit (Rom.6:19), lucrare efectuată de Hristos şi de Duhul Sfânt (1Cor.1:30, 2Tes.3.13, 1Pet.1:2).

Hagiotes denotă sfinţenia ca un atribut esenţial al lui Dumnezeu pe care trebuie să-l împărtăşim (Ev. 12:10; cf. 1Pet. 1:15; vezi şi 2Cor.1:12).

Hagiosune se referă la sfinţenie ca şi la o calitate, fiind folosit în Noul Testament doar de către Rom.6.19,22 Pavel (Rom. 1:4, 2Cor.7:1, 1Tes.3.13).[8]

[8] Kittel abridged, 16-18

3. Termenul în Vechiul Testament

Istoria termenului este legată de substantivul *qodesh*, deşi nu atât în sensul sfinţirii cu referire la sanctuar ca locul central al actelor de cult, ci acela al sfinţirii cu referire la Numele lui Dumnezeu care este folosit ca o expresie pentru esenţa Sa personală prezentă în sanctuar şi popor. Sfinţenia lui Dumnezeu este găsită la Amos (4:2), în codul sfinţeniei (vezi de ex. Lev.10:3, 22:2), la Ezechiel (36:20ş.u.). În psalmi (33:21, 103:1) precum şi în Cronici (16:10, 35), ea este folosită în legătură cu închinarea.

La Sinai (vezi Ex.24:4-8) conceptul sfinţeniei este legat de relaţia dintre Dumnezeu şi poporul Său. Deoarece Dumnezeu locuieşte în mijlocul poporului Său, Israel de asemenea, trebuie să fie un popor sfânt (Deut,7:6, 26:19, cf.Ier.2:3) şi trebuie să I se închine lui Yahweh ca singurului Dumnezeu (Deut.6:4).

Ideea unui popor sfânt reiese şi mai clar din codul sfinţeniei (vezi Lev.17-26) unde totul derivă din afirmaţia de bază din 19:2. Sfinţenia lui Dumnezeu pretinde sfinţenie poporului Său ca o condiţie a relaţiei.[9]

Deoarece Dumnezeu este sfânt, israeliţii nu-L pot sluji dacă persistă în practicile lor idolatre (Ios.24:19ş.u.). Ei trebuie să fie separaţi de tot ce este nesfânt (Lev.11:44-45, Deut.14:21). Chemarea la sfinţenie a fost bazată pe faptul că ei au devenit posesiunea lui Dumnezeu în virtutea separării de celelalte popoare (Lev.20:26, Deut.7:6, 14; 26:19).

Chemarea de a fi sfânt a fost însoţită şi de impunerea unor restricţii necesare pentru a asigura continuarea procesului de sfinţire al celor credincioşi (Lev.11:44-45, Deut.14:2, 21, Num.15:40). Numeroase aspecte ale cultului erau considerate sfinte în virtutea faptului că aparţineau domeniului sacrului: părţi din jertfe (Lev.6:16, 7:6), templul şi aspectele lui (Ps.65:4), preoţii (Lev.21:6,8), leviţii (2Cr.35:3).[10]

Această formă a conceptului de sfinţenie este una determinată de ritualul cultic, fiind legată de chivot, cortul întâlnirii şi mai apoi de Templu.

---

[9] Kittel, vol.1, p.91-92
[10] Archer, 788

În cărţile profetice, sfinţenia lui Dumnezeu va fi prezentată în contrast cu umanitatea creaturilor Sale. Astfel în Osea (11:9), Yahweh apare în antiteză morală cu natura omului. Conceptul este de asemenea central întregii teologiia lui Isaia, pasajul din cap.6 fiind unul normativ pentru imaginea lui Dumnezeu.[11]

4. Termenul în Noul Testament

În Noul Testament, conceptul sfinţirii accentuează înţelesul moral. Aceasta este programatic în confruntarea lui Isus cu fariseii şi cărturarii asupra regulilor de purificare (Mt 15:19-20). Corespunzător, apostolul le cere oamenilor să se sfinţească prin curăţirea inimii (Fapte 15:9), a cugetului (Ev 9:14). Înţelegerea figurativă (morală) se aplică de asemenea continuării în Noul Testament a celor două elemente ale sfinţirii din Vechiul Testament: curăţirea (*hagiazein* cu *katharizein;* Ef.5:26, Ev.9:13-14) şi dedicării către Dumnezeu (*hagiasmos* cu *parhistemi;* Rom.6:19). Credincioşii au fost aleşi şi chemaţi la sfinţire. Aceasta este voia lui Dumnezeu pentru ei (1Tes.4:3) deoarece, fără aceasta, nimeni nu va vedea pe Domnul (Ev.12:14). Astfel, pentru restul vieţii, ei nu mai trebuie să trăiască după poftele oamenilor, ci după voia lui Dumnezeu (1Pt. 4:2). Sfinţirea aparţine sufletului şi trupului şi este exprimată în fapte bune (1Pet.2:15,20; 3:6,17; 3 Ioan 11) şi lucruri bune (2Tim.2:21, 1Pet.2:12).

În concordanţă cu înţelegerea morală a conceptului, sfinţirea credincioşilor este văzută în mod primar ca fiind lucrarea lui Dumnezeu (cf. Ioan 10:36), a lui Hristos (Ioan 17:9, 1Cor.1.30, Ef.5:26, Ev.2:11; 10:10, 14; 13:2) şi în special a Duhului Sfânt (Rom.15.16, 2Tes.2.13, 1Pet.1:2). Ea este înţeleasă în primul rând ca un eveniment salvator din trecut prin care credincioşii au fost sfinţiţi "o dată şi pentru totdeauna" (Ev.10:21, 1Cor.6:11), ei putând fi numiţi *hegiasmenoi* (cei sfinţiţi) sau *hagioi* (sfinţi). Sfinţirea este înţeleasă însă şi ca o lucrare prezentă şi viitoare a lui Dumnezeu (1Tes.5:23, Ap.22:11, cf.Ioan15:2).

[11] Kittel, 92

Dincolo de acestea, sfinţirea este în mod egal văzută ca un domeniu al acţiunii umane. De aceea, *hagiasmos* poate indica atât o stare *în care* credincioşii se găsesc (2Tes.2:13, 1Pet.1:2, 1Tes.4:7, cf. Ef.1:4) şi în care trebuie să rămână (1Tim.2:15, 1Tes.4:7), cât şi o stare spre care ei trebuie să se străduiască (Rom.6.19,22) să o urmărească (Ev.12:14) sau să o desăvârşească (2Cor.7:1) pentru a o obţine (Ev.12:10). Credincioşii sunt astfel atât pasivi, cât şi activi în sfinţirea lor, fără a implica însă o "auto-sfinţire", aceasta fiind valabilă doar în cazul lui Isus (Ioan 17:17).[12]

5. Concluzii

Scopul existenţei noastre este să-L slăvim pe Dumnezeu şi să ne bucurăm veşnic în prezenţa Lui. Dumnezeul nostru este însă un Dumnezeu sfânt, astfel că orice fiinţă care vrea să stea în relaţie cu El, trebuie să aibă aceleaşi atribute cu ale Lui, deoarece sfinţenia lui Dumnezeu nu poate accepta nimic din ce este necurat în prezenţa Sa. Dumnezeu nu se poate coborî la nivelul nostru, adică nu-şi poate "lăsa" sfinţenia Lui pentru a putea avea comuniune cu noi; prin urmare noi, oamenii, suntem cei care trebuie să ne sfinţim.Lucrul esenţial este că nu noi suntem iniţiatorii acestui proces, ci Dumnezeu: El este Acela care ne pune deoparte pentru a-L onora şi glorifica, adică Cel care ne sfinţeşte.

Folosirea vetero-testamentală a conceptului revelează aspectele practice, legate de cult şi care rezultă în urma consacrării lui Israel ca naţiune sfântă pentru Dumnezeu. Noul Testament, pe de altă parte, se ocupă de aspectul moral al sfinţirii, scoţând în evidenţă implicaţiile trăirii unei vieţi sfinte de cei care deşi au fost sfinţiţi trebuie să caute să se sfinţească în continuare.

Sfinţirea poate fi considerată aşadar ca un dar al lui Dumnezeu: El şi-a îndeplinit lucrarea, iar acum urmează ca noi să ne facem partea noastră.

[12] Ferguson 613-614

BIBLIOGRAFIE

Elwell, Walter (ed.), *Evangelical Dictionary of Biblical Theology,* Baker Book, Grand Rapids, Mi., 1996

Fergusson, Sinclair (ed.), *New Dictionary of Theology,* IVP, Leicester, England, 1998

Grenz, Stanley, *Theology for thr Community of God,* Broadman&Holman Publ., Nashville, Ten., 1994;

Harris, R. Laird; Archer, Gleason L.; Waltke, Bruce K., *Theological Wordbook of the Old Testament, vol.II,* Moody Press, Chicago, 1980;

Kittel, Gerhard (ed.), *Theological Dictionary of the New Testament* **,** *Vol 1* Eerdmans, Grand Rapids, Mi., 1964;

Kittel, Gerhard (ed.), *Theological Dictionary of the New Testament* **,** *Abridged in One Volume,* Eerdmans, Grand Rapids, Mi., 1985;

Ladd, **George Eldon,** *A Theology of the New Testament,* Eerdmans, Grand Rapids, Mi., 1974